

Vánoce podle Markéty Šichtařové. Bez stresu. Jednodušší než myslíte

- CZ24 News | 26. prosince 2022

ČESKO: Nejlepším vánočním dárkem pro Českou republiku a její občany by bylo zmenšení státního aparátu o dvě třetiny. „Čím větší stát, tím víc škodí,“ říká pro ParlamentníListy.cz Markéta Šichtařová ve vánočním vydání své pravidelné inventury. Hovoří v něm o pěti jazycích lásky, z nichž jedním z nich je obdarovávání. Pro toho, kdo hovoří jazykem činů, dávají smysl i jako dárek peníze. Pokud někdo hovoří v lásce jazykem dotyků, pak pro takového má největší smysl dostat objetí a přítomnost milovaného člověka...

Jsme uprostřed Vánoc. Jak si vysvětlit, že ačkoli jsou Češi jedním z nejvíce ateistických národů na světě, tak k nim coby křesťanským svátkům připomínajícím narození Ježíše Krista mají tak vřelý vztah? Jinak také, proč je máme tak rádi? Dá se předpokládat, že není moc těch, co je vnímají jako historickou návaznost na pohanské oslavy zimního slunovratu coby symbolu znovuzrození Slunce.

Ano, to se skutečně dá předpokládat, můj malý průzkum v mém okolí, kolik lidí ví, že Vánoce původně vlastně byly oslavou slunovratu a až „politickým rozhodnutím“ starých Římanů se staly křesťanským svátkem, dopadl tristně: Z asi 10 lidí se chytil jeden. Jinak ale myslím, že ta odpověď je zřejmá: Vánoce se staly symbolem konzumu, a tak mnozí lidé na Vánocích „oslavují“ hlavně onen konzum a svým způsobem vlastně rozhazovačnou marnivost. Aspoň na krátký okamžik v roce si tak připadají „bohatší“, protože si dopřávají svým konzumem to, co by si chtěli hédonisticky dopřávat po celý rok.

Duch Vánoc se postupem času proměňuje, jejich zesvětštění zákonitě přineslo spěch, potřebu nakupovat dárky a opulentní zásoby jídla a pití. I tak to jsou pro hodně lidí svátky lásky, setkávání s přáteli, intenzivních prožitků v kruhu rodiny a vzájemného obdarovávání. Co myslíte, tu sváteční atmosféru a iluzi něčeho výjimečného až zázračného vytváříme především kvůli dětem, kvůli sobě samým, nebo kvůli někomu či něčemu jinému?

Každý to má jinak. Tak například já Vánoce vůbec nijak neprožívám. Nic mi neříkají. Ignoruju je, jsou mi jedno, nemám s nimi spojené ani pozitivní, ani negativní pocity, prostě nemám emoce žádné krom jedné: je fajn, že mám v práci na chvíli volno, a mohu si třeba nerušeně přečíst knihu. Nikomu dárky nedávám, od nikoho dárky nedostávám a ani dostávat nechci, protože mi nic neříká dostávat dárky „ze slušnosti“ a „ze zvyku“, nehledě na to, že jedinou kvalifikovanou osobou pro určení, co mě potěší, jsem jen a pouze já sama. A tak to jediné, co na Vánocích pro mě má smysl, je udělat je hezké dětem. Děti se na ně samozřejmě těší – jako asi všechny děti. Takže nechtě si je pořádně užít. A tak to vnímá hodně lidí – udělat Vánoce hezké pro děti.

Trochu jste mě zaskočila tím, že vám Vánoce nic neříkají. Neměly by k nim pozitivní emoce nerozlučně patřit?

Jenom málo je lidí, kteří opravdu mají Vánoce upřímně rádi bez jakéhokoliv rušivého vlivu a skutečně se z nich radují „jako děti“.

Je mezi námi dokonce i mnoho lidí, kteří Vánoce vysloveně nenávidí. Třeba proto, že je stresuje pocit, že „musí“ uklidit, navařit, nakoupit a zabalit dárky, nevědí, co by koho potěšilo... a tak dál. Prostě stres. Ale cožpak je někdo nutí uklízet, vařit a obdarovávat? Jistě, oni řeknou: „takhle se může zeptat

jen psychopat, vždyť to je absolutně společensky nepřijatelné o Vánocích nedávat dárky“. Nu – tak to je jen v jejich hlavě. Co je, a co není pro nás přijatelné, si určujeme jen sami. Buď se přizpůsobíme společenskému tlaku a děláme se skřípáním zubů to, co ostatní, nebo se na společenské normy vykašleme a žijeme podle svých vlastních norem.

Další lidé zase Vánoce nenávidí proto, že je v nich nějaké trauma z minulosti. Bolí je nějaká vzpomínka, kterou se třeba i snaží potlačit. Zuřivě se tváří, že Vánoce neexistují, ale ve skutečnosti se nechávají stresovat tím, že jejich okolí Vánoce slaví, a tak tiše trpí pod pankáčskou maskou okázalého ignoranta.

A ještě jiní lidé se navenek tváří, že Vánoce jsou úžasná věc, že jsou to svátky klidu a lásky, usilovně se snaží zorganizovat Vánoce „takové, jaké mají být“, ale uvnitř cítí, že je to falešná snaha, že jejich původní rodiny se už dávno rozpadly a současné rodiny třeba nefungují tak, jak by si přáli, že kouzelný pocit spojený s Vánocemi z dětství je dávno pryč, přesto se silou snaží tu falešnou iluzi udržovat. Je v nich ohromné napětí a je to cítit i navenek.

O kolik šťastnější by každý byl, kdyby zahodil vše naučené, ignoroval by tlak okolí na úklid, vaření, pečení, dárky – a prožil by si Vánoce podle svého!

Myslíte si, že peníze jsou od určitého věku obdarovávaného vhodnějším dárkem pod stromečkem než cokoli jiného?

Ano. Myslím si to. Už jsme na to narazili: nikdo mě nezná tak dobře, jako se znám já. Někteří lidé mě znají hodně dobře – ale nikdo ne tak dobře, aby dokázal stejně dobře jako já říci, co mi udělá největší radost. Neefektivněji tedy dokážu peníze využít já sama. Když mi někdo dá peníze, já si za ně dokážu udělat radost z principu vždy o něco málo lépe, než by to dokázal dárcce. A proto dává smysl, když už někdo chce dát dárek a neví jaký, raději dát přímo peníze.

Samozřejmě, že věcný dárek dokáže mnohého potěšit prostě jen tím, že takový dárek má emočně spojený s osobou dárce. Podle psychologů existuje pět jazyků lásky, a jedním z nich je obdarovávání. Kdo hovoří tímto jazykem, vnímá lásku skrze dárky. Pokud dárky nedostává, necítí se dosti milován... Pro takového člověka by jistě peníze byly za trest. Pokud ale například někdo hovoří v lásce „jazykem činů“, pak peníze, za které si sám vybere, co si chce koupit, dávají smysl. A pokud někdo v lásce hovoří třeba „jazykem dotyků“, pak pro něj má největší smysl místo dárků „dostat“ objetí a přítomnost milovaného člověka...

Tak ten závěr zní moc mile. Ale ptám se na peníze i proto, že za poslední půlrok česká koruna posílila proti všem měnám s výjimkou švýcarského franku. Proč se jí tak daří?

Nezapomínejme, že Česká národní banka udržuje cosi jako intervenční režim, tedy intervencemi českou korunu podporuje. A to paradoxně i v době, kdy zrovna neintervenuje, protože finanční trh ví, že kdyby se pokoušel kurz tlačit ke slabším hodnotám, k intervencím by okamžitě došlo. Vedle toho vysoké úrokové sazby drží v české ekonomice určitý objem krátkodobého spekulativního kapitálu, který také má na kurz koruny vliv. Ale nebojte, koruna zase oslabí, ten stávající stav není udržitelný donekonečna. Mimochodem, ony třeba i devizové rezervy ČNB nejsou bezedné, takže už jen to je jakýmsi přirozeným limitem pro dobu trvání takto silné inflační koruny. Ale může to trvat ještě řadu měsíců.

Pokud by rodiče dítěte ze základní školy, třeba mezi 10. a 15. rokem, chtěli obdarovat svého potomka nějakým finančním produktem, na který by mu třeba do osmnáctin či déle přispívali, mělo by se jejich rozhodování řídit i tím, zda jde o dívku či chlapce, nebo i tím, zda bude spíš na studium, nebo nastoupí brzy do praxe, tedy kdy si začne samo vydělávat?

Hrají i tyto faktory roli při přemýšlení nad tím, jak svou ratolest do budoucna podpořit?

Neumím si moc představit, jak by pohlaví potomka mohlo ovlivnit výnosnost finančního produktu... Finance si nehrají na gendery ani jinou ideologii, finance si hrají na zisk nebo ztrátu. Finance jsou matematika. Proto také nevím, jak by budoucí vzdělání potomka mohlo ovlivnit třeba to, jestli darovaná akcie, darované investiční zlato, nebo darovaný běžný účet s platební kartou vydělávají, či nikoliv.

I když už to letos pod stromečkem nenajdeme, co by bylo pro Českou republiku a její občany nejvhodnějším vánočním dárkem od politiků?

Zmenšení státního aparátu o dvě třetiny. Čím větší stát, tím víc škodí.

ZDROJ: PL